

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Asan/23/2019
Identifikačné číslo spisu: 6017200708
Dátum vydania rozhodnutia: 10.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6017200708.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a členov senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): EAST-WEST SK, s.r.o., Bátovce 364, IČO: 36 565 431, právne zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Šepeľovou, Nám.Slobody 13/25, Humenné, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, Masarykova 10, Košice, o preskúmanie rozhodnutia a postupu žalovaného č. PO/BEZ/2017/5121 O-552/2017 zo dňa 4. októbra 2017, v konaní o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/39/2018-68 zo dňa 6. marca 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/39/2018-68 zo dňa 6. marca 2019 z a m i e t a.

Žalobcovi právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „krajský súd“) podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PO/BEZ/2017/5121 O-552/2017 zo dňa 04.10. 2017, ktorým žalovaný zamietol odvolanie a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce Nitra č.k. 761/16/práv. IPNR OPS/ROZ/2016/1784 zo dňa 28.06. 2017, ktorým uložil žalobcovi pokutu vo výške 5.000,- eur za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a) zák. č 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov tým, že dňa 16. 08. 2016 o 14.40 hod. využíval závislú prácu fyzických osôb Š. F., X.. XX. XX. XXXX, V. L. L. XX C. O. F., X.. XX. XX. XXXX, V. L. L. XX, ktoré pre zamestnávateľa vykonávali prácu ako demontáž vozidiel na pracovisku Bátovce č. 364 a nemal s nimi založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce), čo bolo zistené počas výkonu inšpekcie práce vykonanej v dňoch 16. 08. 2016 a 12. 09. 2016, podľa § 7 ods. 3 písm. a) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.

z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov u žalobcu ako zamestnávateľa. Predmetné rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 03. 07. 2017, proti ktorému podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Rozhodnutím č.: PO/BEZ/2017/5121 O-552/2017 zo dňa 04. 10. 2017 žalovaný ako odvolací orgán postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov odvolanie žalobcu zamietol a odvolaním napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa potvrdil.

2. Inšpektorát práce Nitra začal kontrolu dňa 16.08.2016. V tento deň bol spísaný záznam kontrolovaných osôb: Š. F., O. F., F. J., H. H. C. H. H., ktorí záznam vlastnoručne podpísali. So Š. F. C. O. F. inšpektori práce spísali zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku. Obe vypočuté osoby do zápisnice dňa 16. 08. 2016 zhodne uviedli, že od 01. 07. 2016 vykonávajú na pracovisku prácu ako demontáž vozidiel. Dňa 16. 08. 2016 od 7.30 hod.. Na otázku: „Kto je vaším zamestnávateľom, resp. pre koho vykonávate prácu?“ uviedli: „EAST - WEST, s.r.o., predmetnú prácu vykonávajú na základe vedomia konateľa - Zdenko Pažický.“. Na otázku: „Podpisovali ste pracovnú zmluvu, dohodu o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, alebo iný právny vzťah (zmluvný občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah)?“ uviedli, že nič nepodpisovali; počas školského roka u žalobcu praxovali, po skončení praxe nič nepodpisovali. Tiež obaja zhodne uviedli, že ich odmena za vykonanú prácu je 2,50 eur/hod.. Následne zápisnicu vlastnoručne podpísali.

3. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí posúdil správnosť postupu a právnych záverov správnych orgánov pri rozhodovaní o uložení pokuty v sume 5.000,- eur žalobcovi podľa ust. § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zák. č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania ustanoveného v § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 82/2005 Z. z. tým, že zamestnávateľ dňa 16. 08. 2016 o 14.40 hod. využíval závislú prácu fyzických osôb: Šimona Kováča a Filipa Klimenta.

4. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že správnym deliktom je protiprávne konanie, ktorého znaky sú stanovené zákonom. Trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy. Hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi. Správne delikty sú súčasťou právnej kategórie „trestné obvinenie“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ktorá zahŕňa v prvom rade obvinenie z trestného činu a konanie o ňom. Rovnako pre trestnosť správnych deliktov musia platiť obdobné pravidlá a princípy ako pre trestnosť trestných činov. Ako bolo uvedené vyššie, v tomto smere možno odkázať na Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, ktorý podľa stabilnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva „trestným obvinením“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, rozumie aj konanie o sankciách ukladaných správnymi orgánmi za priestupok alebo iný správny delikt.

5. Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že v čase, keď bola žalobcovi uložená pokuta za správny delikt nelegálneho zamestnávania v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 82/2005 Z. z. bolo konanie spočívajúce v tom, že zamestnávateľ, ktorý je podnikateľom, využíval závislú prácu fyzickej osoby a nemal s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu. V danom prípade bolo nesporné, že dňa 16. 08. 2016 bola u žalobcu vykonaná inšpekcia práce. V tento deň bol spísaný záznam kontrolovaných osôb: Š. F., O. F., F. J., H. H. C. H. H., ktorí záznam vlastnoručne podpísali. So Š. F. C. O. F. inšpektori práce spísali zápisnice o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku. Obe vypočuté osoby do zápisnice dňa 16. 08. 2016 zhodne uviedli, že od 01. 07. 2016 vykonávajú na pracovisku prácu ako demontáž vozidiel, dňa 16. 08. 2016 od 7.30 hod.. Na výzvu správneho orgánu prvého stupňa žalobca dňa 25. 08. 2016 predložil: výpis z obchodného registra, pracovné zmluvy, dohody a zmluvy o dielo (uzavreté so Š. F. C. O. F. dňa 04. 07. 2016) a registračné listy zamestnancov: F. J., H. H. C. H. H.. Tiež predložil objednávky č. 1 až 3 vystavené dodávateľom Š. F. a dodávateľom O. F. v dňoch 04. 07. 2016, 25. 07. 2016, 08. 08. 2016, pričom v priebehu konania pred správnymi orgánmi žalobca predložil ďalšie objednávky, ktorých obsah nebol totožný s objednávkami predloženými dňa 25. 08. 2016 a objednávky

od zhotoviteľa Filipa Klimenta boli spísanou osobou.

6. Právna úprava platná a účinná v čase výkonu inšpekcie práce obligatórne zakotvuje, v akom právnom vzťahu možno závislú prácu vykonávať a v akom právnom vzťahu zákon nedovoľuje závislú prácu vykonávať a explicitne stanovuje, že závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Závislá práca však nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov (§ 1 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z.).

7. Porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, za ktoré správny orgán ukladá pokutu, patrí medzi správne delikty postihované bez ohľadu na zavinenie. Ide o tzv. inštitút objektívnej zodpovednosti za správne delikty, pri ktorej správny orgán preukazuje len porušenie právnej povinnosti zo strany účastníka konania, nie zavinenie. Správnym deliktom právnickej osoby je protiprávne konanie právnickej osoby, ktorého znaky ustanovuje zákon a za ktoré ukladá správny orgán sankciu ustanovenú administratívno-právnu normou (zákon č. 125/2006 Z. z.). To znamená, že zamestnávateľ je zodpovedný už tým, že k porušeniu došlo, bez ohľadu na to, či ide o zavinené alebo nezavinené konanie, alebo o opomenutie. Teda pre vznik objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za správny delikt je úplne nepodstatné, či k pochybeniu došlo zavinením určitých okolností, zavinením zamestnancov zamestnávateľa alebo iných subjektov ako zamestnávateľa a ani okolnosť, že zamestnávateľ následne dodatočne odstránil zistený nedostatok.

8. Krajský súd zhodne s právnym posúdením žalovaného i správneho orgánu prvého stupňa dospel k záveru, že činnosť kontrolovaných subjektov (Š. F. C. O. F.) vykonávaná dňa 16. 08. 2016 o 14.40 hod. v prevádzke žalobcu napĺňala znaky závislej práce, keď táto bola vykonávaná pre žalobcu kontrolovanými subjektami osobne, na základe vedomia konateľa žalobcu, v mieste jeho prevádzky a v čase pracovnej doby od 7.30 hod. Pokiaľ aj žalobca v priebehu správneho konania predložil správny orgánom zmluvy o dielo zo dňa 04. 07. 2016 a objednávky č. 1 až 3 od oboch kontrolovaných subjektov, tieto ani krajský súd nevyhodnotil ako jednoznačný a relevantný dôkaz preukazujúci, že práca kontrolovaných subjektov vykonávaná na pracovisku žalobcu dňa 16. 08. 2016 v čase výkonu inšpekcie práce nenapĺňa znaky závislej práce, ktorá v zmysle § 1 ods. 3 Zákonníka práce môže byť vykonávaná len a výlučne v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu, alebo výnimočne za podmienok ustanovených v zákone, aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. V čase výkonu inšpekcie práce reálne vykonávaná činnosť kontrolovaných subjektov a ich vysvetlenia i krajský súd presvedčili o tom, že kontrolované subjekty vykonávali závislú prácu, ktorá v zmysle § 1 ods. 3 Zákonníka práce v žiadnom prípade nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom alebo obchodnoprávnom vzťahu.

9. Krajský súd nepresvedčili dôkazy predložené v priebehu správneho konania žalobcom, keď podľa predložených dokladov kontrolovaný subjekt Š. F. na základe objednávok č. 2 zo dňa 25. 07. 2016 a č. 3 zo dňa 08. 08. 2016 mal vykonať prácu v podobe demontáže sedačiek v rozsahu prevyšujúcom dohodu podľa zmluvy o dielo zo dňa 04. 07. 2016, pričom objednávky č. 1 až 3 vo vzťahu ku kontrolovanému subjektu O. F. predložil žalobca v priebehu správneho konania v dvoch neidentických vyhotoveniach vypracovaných odlišným subjektom. Práve tieto rozpornosti i krajský súd presvedčili o tom, že žalobcom predložené zmluvy o dielo zo dňa 04. 07. 2016 boli účelovo vyhotovené dokumenty, ktoré slúžili na zakrytie skutočného charakteru práce vykonávanej kontrolovanými subjektami (Š. F. C. O. F.) pre žalobcu. Rovnako vyjadrenia žalobcu v priebehu správneho konania, jeho argumentácia v podanej žalobe, poukaz na zmluvné formulácie predložených zmlúv o dielo, krajský súd utvrdili v presvedčení, že predložené zmluvy o dielo mali zakryť skutočný charakter práce vykonávanej kontrolovanými subjektami (Š. F. C. O. F.) pre žalobcu, keď ani kontrolované subjekty, ani žalobca v priebehu celého správneho konania neuviedli a ani nepopierali (žalobca tiež nepreukázal), že práca bola vykonávaná vždy osobne kontrolovanými subjektami, že táto bola počnúc od 01. 07. 2016 vždy vykonávaná v mieste prevádzky žalobcu v čase pracovnej doby (súd považoval aj za nepredstaviteľné, že zhotoviteľa by mali s ohľadom na množstvo, rozmery a váhu na demontáž určených motorových vozidiel a ich častí (podľa množstva na demontáž určených alternátorov a chladičov muselo ísť o

minimálne 140 kusov motorových vozidiel) tieto premiestňovať z miesta prevádzky žalobcu do miesta ich trvalého bydliska, navyše toto nebolo v zmluve o dielo nijako upravené, hoci preprava takéhoto množstva motorových vozidiel a ich častí by istotne predstavovala nemalé náklady a podľa názoru súdu je nepredstaviteľné, aby v čase prijatia objednávky bolo na miesto trvalého bydliska niektorého z kontrolovaných subjektov dovezených dňa 04. 07. 2016 20 ks motorových vozidiel, dňa 25. 07. 2016 ďalších 25 ks motorových vozidiel a dňa 08. 08. 2016 ďalších 25 ks motorových vozidiel), na základe pokynov žalobcu (resp. konateľa žalobcu), s jeho vedomím, z čoho možno vyvodíť i vzťah nadriadenosti žalobcu vo vzťahu ku kontrolovaným subjektom a vykonávanie práce v mene žalobcu.

10. Pokiaľ teda správne orgány vyhodnotili prácu vykonávanú kontrolovanými subjektami (Š. F. C. O. F.) dňa 16.08.2016 (v deň výkonu inšpekcie práce) na pracovisku žalobcu ako závislú prácu, krajský súd sa s týmto právnym posúdením veci v plnom rozsahu stotožnil. Keďže žalobca v priebehu správneho konania správnym orgánom nepredložil pracovné zmluvy, prípadne dohody o práci uzavreté s kontrolovanými subjektami, krajský súd mal za to, že sa dopustil správneho deliktu nelegálneho zamestnávania upraveného v ustanovení § 2 ods. 2 písm. a) v nadväznosti na ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. v znení účinnom v čase výkonu inšpekcie práce, za ktorý správny delikt bol žalobcovi vychádzajúc zo zásady objektívnej zodpovednosti uložená sankcia v podobe finančnej pokuty.

11. Podľa názoru krajského súdu správny orgán prvého stupňa i žalovaný vykonali dostatočné dokazovanie, postupovali v súlade so zásadami upravenými v správnom poriadku, rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa boli dostatočne odôvodnené, tak vo vzťahu k správne deliktu, ako aj vo vzťahu k výške uloženej sankcie, pričom správny orgán dostatočným spôsobom vyhodnotil všetky rozhodujúce kritéria pre určenie výšky pokuty v zmysle § 19 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z.z. Samotné uloženie pokuty za správny delikt, ktorého sa dopustil žalobca, vzhľadom na jeho objektívnu zodpovednosť, je obligatórne s tým, že výška pokuty bola uložená na dolnej hranici zákonného rozpätia, pričom bola zohľadnená závažnosť zisteného porušenia povinnosti a jej následok, dĺžka trvania protiprávneho stavu, veľkosť zamestnávateľa a počet jeho zamestnancov, ako aj skutočnosť, že u tohto zamestnávateľa ide o prvý takýto správny delikt. Uložená sankcia zároveň plní represívnu, ako aj preventívnu funkciu.

12. Na základe uvedeného mal krajský súd za to, že rozhodnutie ako aj postup žalovaného a prvostupňového správneho orgánu boli v súlade so zákonom a preto žalobu posúdil ako nedôvodnú a túto podľa § 190 SSP zamietol.

2.

13. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca ako sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) SSP, teda že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia.

14. V kasačnej sťažnosti žalobca namietal nesprávny procesný postup, ktorý považoval v tom, že krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal a nezdôvodnil vo svojom rozhodnutí návrh na opätovné vypočutie kontrolovaných osôb p. Š. F.C. a p. O. F., aby pod následkom hrozby stíhania pre krivú výpoveď ozrejmili skutočnosti potrebné pre spravodlivé rozhodnutie veci. Podľa žalobcu pracovníci Inšpektorátu práce Nitra vykonávali kontrolu menovaných osôb šikanóznym spôsobom. Tak ako žalobca uviedol v odvolaní a v žalobe, je nelogické aby obidve kontrolované osoby identicky, od slova do slova odpovedali na otázky položené kontrolórm. Tieto osoby mohli potvrdiť skutočnosť, že práce vykonávali samostatne, neboli povinní dielo vykonať osobne a to v mieste ich trvalého bydliska alebo v priestoroch prevádzky žalobcu, ak boli voľné bez nejakého vzťahu podriadenosti a nadriadenosti.

15. Žalobca sa ústnosti a verejnosti prejednávania sporu dožadoval pred správnym orgánom v podanom odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu. Žalobca mal za to, že správny orgán bol povinný v predmetnej veci nariadiť ústne pojednávanie, čo vyplýva z dikcie § 21 ods. 1 Správneho poriadku, a to najmä z toho dôvodu, že si to povaha veci bezpochyby vyžiadala, najmä v súvislosti s tvrdeniami a námietkami o tom, že Inšpektorát práce Nitra neuviedol pravdivo a úplne výpovede kontrolovaných subjektov v príslušných

záznamov a zápisniciach.

16. Podľa žalobcu sa krajský súd nezaoberal ani argumentáciou, že žalobca nemal dôvod ani zámer zastierať prípadný pracovnoprávny vzťah s kontrolovanými osobami Zmluvou o dielo, pretože tieto osoby mali status študenta, kde by v prípade žalobcu ako zamestnávateľa boli povinní odvodovej povinnosti iba v minimálnom rozsahu. S kontrolovanými osobami však bolo dohodnuté a tieto osoby mali záujem vykonávať práce nezávisle, nie na základe Pracovnej zmluvy ale Zmluvy o dielo.

17. Žalobca trval na tom, že práce, ktoré vykonávali kontrolované osoby v žiadnom prípade nenapĺňali znaky závislej práce vymedzené v § 1 ods. 2 Zákonníka práce a nebol s kontrolovanými osobami vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti, tak ako to upravuje Zákonník práce.

18. Žalobca citoval časť odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7 Sžo/76/2016 zo dňa 28.03.2018, v ktorom poukázal na povinnosť správneho orgánu zistiť úplný stav veci na zistenie stavu veci presne, a musí zodpovedať realnej skutočnosti. V predmetnom prípade mal žalobca za to, že žalovaný vykonal kontrolu šikanóznym spôsobom a vykonal dôkazy len v neprospech žalobcu. Nič nebránilo pracovníkov Inšpektorátu práce Nitra vykonať kontrolu aj v mieste bydliska kontrolovaných osôb, či vykonať opätovné kontroly v priestoroch prevádzky a zistiť skutočný stav vecí.

19. Žalobca namietal povinnosť správnych orgánov pri aplikácii § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z. v spojení s § 46 a nasl. Správneho poriadku, vydať správne rozhodnutie na základe spoľahlivo zisteného stavu vecí a týmto postupom naplniť základnú zásadu správneho konania.

20. Žalobca navrhol aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, aby rozhodnutie žalovaného spolu s rozhodnutím prvostupňového orgánu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov v plnom rozsahu.

3.

21. Ku kasačnej sťažnosti sa žalovaný vyjadril podaním zo dňa 02.10 2019, v ktorom uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom Krajského súdu v Nitre, vyjadreným v jeho rozsudku, ktorý žalovaný považoval za vecne a právne správny a za legitímny.

22. Žalovaný reagoval na vznesenú námietku, že výkon kontroly bol šikanóznym, tým že uviedol, že toto tvrdenie právneho zástupcu nebolo podložené žiadnym dôkazom a nijako nevyplývalo ani z obsahu samotného predloženého žurnalizovaného spisu a ani z jednotlivých dôkazov v ňom obsiahnutých.

Vo vzťahu k vznesenej námietke ohľadne kladenia kapiózných otázok v rámci výkonu kontroly žalovaný upriamil pozornosť kasačného súdu na to, že zisťovanie skutkového stavu v rámci výkonu inšpekcie práce bolo vykonané štandardným spôsobom a plne v súlade s kompetenčným zákonom č. 125/2006 Z. z.

23. Žalovaný poukázal na to, že podanie informácií kontrolovanými fyzickými osobami realizované formou zápisníc o podaní informácie bolo uskutočnené zákonným spôsobom v súlade s § 16 ods. 5 zákona č. 125/2006 Z. z., v zmysle ktorého fyzická osoba a právnická osoba je na požiadanie inšpektorátu práce alebo inšpektora práce povinná poskytnúť informácie potrebné na výkon inšpekcie práce. Na základe uvedeného nebolo možné dospieť k záveru, že tieto informácie boli získané kladením

kapcióznych otázok, nakoľko otázky, ktoré boli inšpektormi práce v rámci zisťovania skutkového stavu kladené kontrolovaným fyzickým osobám sa javili žalovanému ako štandardné, nemajúce charakter klamlivého alebo zavádzajúceho spôsobu zisťovania skutkového stavu, keďže tieto kontrolované fyzické osoby ako subjekty s plnou právnou subjektivitou boli v rámci podania informácie do zápisnice riadne zákonným spôsobom poučené o ich právach a povinnostiach, ktoré v konečnom dôsledku opatrili aj svojimi vlastnoručnými podpismi. Uvedené hodnoverne potvrdzujú i samotné zápisnice obsiahnuté v predložennom žurnalizovanom spise.

24. Žalovaný nesúhlasil ani s námietkou právneho zástupcu žalobcu týkajúcou sa toho, že správny orgán bol v danom konaní povinný nariadiť ústne pojednávanie, čo podľa právneho zástupcu žalobcu vyplývalo správne mu orgánu z dikcie § 21 ods. 1 Správneho poriadku.

25. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na zákonnú konštrukciu ustanovenia § 21 ods. 1 prvá veta Správneho poriadku, v zmysle ktorej správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Z tejto zákonnej konštrukcie bolo nepochybné, že správny orgán mal obligatórnu zákonnú povinnosť nariadiť ústne pojednávanie len za predpokladu ak to ustanovujú osobitné právne predpisy, avšak takáto právna situácia v prejedávanom prípade nenastala. Teda vo všetkých ostatných prípadoch správny orgán mal len zákonnú možnosť nie však zákonnú povinnosť nariadiť ústne pojednávanie v každom začatom správnom konaní. Z takejto zákonnej úpravy je teda zrejmé, že správny orgán nariadi ústne pojednávanie za predpokladu, ak si to bude vyžadovať povaha veci, teda v tých prípadoch, v ktorých ústne pojednávanie bude mať svoje opodstatnenie a bude nevyhnutné na splnenie účelu konania, predovšetkým ak ústne pojednávanie bude môcť prispieť k objasneniu skutkových okolností prípadu. Skutočnosť či takáto situácia v praxi nastala, posúdil správny orgán podľa konkrétnych okolností toho ktorého prípadu. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom posudzovanom prípade nenastala ani jedna z vyššie uvádzaných situácií, nevystala teda ani potreba nariadenia ústneho pojednávania, nakoľko si to nevyžadovala ani samotná povaha veci.

26. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že na podklade dôkazov legitímne obstaraných v štádiu výkonu inšpekcie práce, ktorej primárnym cieľom bolo zistiť, či došlo k porušeniu zákona, a teda či bol dôvod na začatie správneho konania vo veci správneho trestania, bol skutkový stav presne, určito a náležite zistený, v dôsledku čoho nevystala potreba nariadenia ústneho pojednávania.

27. Žalovaný na podporu svojej argumentácie poukázal i na aktuálnu súdnu rozhodovaciu prax (uznesenie Najvyššieho súdu SR SP. zn. 7Sžo/223/2015 zo dňa 23.03. 2017), kde súd judikoval, že vychádzajúc z právnej úpravy stanovenej v § 19 v spojení s ust. § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z. zákonodarca výslovne nestanoví inšpektorátu prácu povinnosť vo veci administratívneho trestania nariadenie ústneho pojednávania; z týchto dôvodov pokiaľ správne orgány v danom prípade nenariadili ústne pojednávanie za účelom opätovného výsluchu žalobcu, nepostupovali v konaní v rozpore so zákonom, a teda nezaťažili konanie takou vadou, ktorá by mohla mať sama o sebe za následok nezákonnosť rozhodnutia, a na ktorú by musel súd v procese súdneho prieskumu prihliadať z úradnej povinnosti.

28. Ďalej sa žalovaný odvolal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10Sžo/387/2015 zo dňa 27.02.2017, v ktorom súd vyslovil názor, že správny orgán vo veci nenariadil ústne pojednávanie nemohlo dôjsť k takej procesnej vade, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého

rozhodnutia, že neuskutočnenie ústneho pojednávania v konaní pred správnymi orgánmi nespôsobuje ujmu požiadavkám podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru spočívajúcim v zachovaní princípu ústnosti, verejnosti a prítomnosti na prerokovaní vecí v prípade, že rozhodnutia správnych orgánov je možné preskúmať súdom, ktorý spĺňa požiadavky uvedené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko žalovaný ako orgán štátnej správy podľa § 3 zákona č. 125/2006 Z. z. nespĺňa atribúty nestranného a nezávislého súdu.

29. Žalovaný navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

4.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

31. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

32. Podľa § 454 SSP, na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

33. Podľa § 177 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 194 ods. 1, 2 SSP, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

Podľa § 1 zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov účinnom do 31. 12. 2017, tento zákon vymedzuje nelegálnu prácu a nelegálne zamestnávanie, ustanovuje zákaz vykonávania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, výkon kontroly, povinnosti kontrolného orgánu a postih za porušenie zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

Podľa § 2 ods. 2 písm. a) vyššie citovaného zákona, nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu

a) fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu.

Podľa § 3 ods. 2 vyššie citovaného zákona, právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

Podľa § 5 ods. 1 vyššie citovaného zákona, kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania vykonávajú tieto kontrolné orgány:

a) inšpektorát práce,

- b) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a
- c) úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podľa § 5 ods. 3 vyššie citovaného zákona, právnická osoba a fyzická osoba je povinná kontrolnému orgánu poskytovať informácie v rozsahu svojej pôsobnosti, poskytovať doklady, vyjadrenia a ďalšie písomnosti potrebné na zabezpečenie prípravy kontroly, výkonu kontroly a plnenia povinností podľa osobitného predpisu; 10a) ak ide o právnickú osobu a fyzickú osobu, ktorá zamestnáva štátneho príslušníka tretej krajiny, je povinná predložiť kontrolnému orgánu vykonávajúcemu kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania aj kópiu dokladu o pobyte alebo iného oprávnenia na pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny podľa osobitného predpisu. 8)

Podľa § 5 ods. 4 vyššie citovaného zákona, fyzická osoba je povinná kontrolnému orgánu vykonávajúcemu kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania

- a) preukázať totožnosť,
- b) predložiť doklad, ktorý obsahuje identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby, 11)
- c) odôvodniť prítomnosť na pracovisku.

Podľa § 6 vyššie citovaného zákona, postihy za nelegálne zamestnávanie upravujú osobitné predpisy. 13) Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce v znení účinnom do 30. 04. 2017, inšpekcia práce je

a) dozor nad dodržiavaním

1. pracovnoprávných predpisov, 2) ktoré upravujú pracovnoprávne vzťahy, najmä ich vznik, zmenu a skončenie, mzdové podmienky a pracovné podmienky zamestnancov vrátane pracovných podmienok žien, mladistvých, domáckych zamestnancov, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré nedovŕšili 15 rokov veku, a kolektívne vyjednávanie,
 2. právnych predpisov, ktoré upravujú štátnozamestnanecké vzťahy, 2a)
 3. právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci 3)
 - vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia,
 4. právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania,
 5. záväzkov, ktoré vyplývajú z kolektívnych zmlúv,
 6. osobitného predpisu 3a) zamestnávateľom v rozsahu jeho povinností uzatvoriť zamestnávateľskú zmluvu a platiť a odvádzať príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie za zamestnanca vykonávajúceho práce zaradené orgánom štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie podľa osobitného predpisu, 3b) a za zamestnanca, ktorý vykonáva práce tanečného umelca alebo hudobného umelca, ktorý vykonáva profesiu hráča na dychový nástroj,
 7. osobitného predpisu, 3c) ktorý upravuje vnútorný systém vybavovania podnetov, zamestnávateľom,
 8. osobitného predpisu 3d) zamestnávateľom, ktorý ustanovuje povinnosti pri vysielaní zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb,
- b) vyvodzovanie zodpovednosti za porušovanie predpisov uvedených v písmene a) a za porušovanie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv,
- c) poskytovanie bezplatného poradenstva zamestnávateľom, fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi 4) a nie sú zamestnávateľmi, a zamestnancom v rozsahu základných odborných informácií a rád o spôsoboch, ako najúčinnšie dodržiavať predpisy ustanovené v písmene a).

Podľa § 6 ods. 1 písm. b) vyššie citovaného zákona, Národný inšpektorát práce

b) je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol inšpektorát práce.

Podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1. vyššie citovaného zákona, inšpektorát práce uloží pokutu

a) zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za

1. porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur.

Podľa § 19 ods. 6 vyššie citovaného zákona, inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na

- a) závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,
- b) počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,
- c) počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb, ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 2 písm. a) prvého bodu,
- d) skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,
- e) opakované zistenie toho istého nedostatku.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce účinného do 30. 04. 2017, závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom.

Zákonník práce v ustanovení § 1 ods. 2 upravuje výpočet znakov závislej práce, ktorých prítomnosť v konkrétnom právnom vzťahu je jediným spôsobom ako spoľahlivo zistiť pracovnoprávny vzťah podľa príslušných ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. a odlišiť ho od iného právneho vzťahu (obchodnoprávneho, občianskoprávneho a pod).

34. Najvyšší súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že zmluvy o dielo boli uzavreté dňa 04. 07. 2016 (jedna medzi Š. F. ako zhotoviteľom a žalobcom ako objednávateľom a druhá medzi O. F. ako zhotoviteľom a žalobcom ako objednávateľom). Obe zmluvy boli uzavreté na dobu určitú od 04. 07. 2016 do 31. 08. 2016. Cena za zhotovenie predmetu zmluvy o dielo bola v oboch prípadoch dohodnutá vo výške 2,50 eur za každú začatú hodinu vykonávania prác s tým, že čas potrebný na vykonanie jednotlivých častí diela pre stanovenie ceny za zhotovenie diela určí objednávateľ, pričom zmluvné strany sa dohodli na odovzdaní diela najneskôr do 31. 08. 2016. Zmluvné strany sa tiež dohodli na tom, že zhotoviteľ má právo poveriť tretiu osobu na vykonávanie diela alebo jej časti. O prevzatí objednávky boli v zmysle zmlúv zhotoviteľa povinní vydať objednávateľovi potvrdenie, a to vždy, keď od objednávateľa prevezmú veci potrebné k zhotoveniu diela. V zmysle zmlúv o dielo boli zhotoviteľa povinní vykonať dielo samostatne a neboli viazaní pokynmi objednávateľa, pokiaľ im pokyny neboli poskytnuté. Zhotoviteľa sa v zmluvách zaviazali vykonať predmet diela v mieste svojho trvalého pobytu, prípadne v priestoroch objednávateľa, pričom vstup a zotrvanie v priestoroch objednávateľa mali byť zhotoviteľom umožnené iba v pracovných dňoch v čase od 7.30 hod. do 16.00 hod. s tým, že zhotoviteľa boli povinní sa u objednávateľa informovať, či sú jeho priestory voľné a to minimálne 1 deň vopred v čase do 16.00 hod..

35. Kontrolované fyzické osoby Š. F. a O. F. sa nachádzali na pracovisku Bátovce č. 364, osobne a v mene zamestnávateľa EAST - WEST SK, s.r.o. vykonávali prácu ako demontáž vozidiel pre zamestnávateľa, ktorý nemal s týmito fyzickými osobami založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu. Uvedená práca bola vykonávaná na základe zmlúv o dielo zo dňa 04. 07. 2016. Obe fyzické osoby (Š. F. a O. F.) v zápisnici o podaní informácie o vysvetlení dôvodu prítomnosti fyzickej osoby na pracovisku zo dňa 16. 08. 2016 na otázku: „Podpisovali ste pracovnú zmluvu, dohodu o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru alebo iný právny vzťah (zmluvný občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah)?“ uviedli: „Nie. Počas školského roka praxovali u žalobcu, po ukončení praxe nič nepodpisovali.“. Najvyšší súd poukazuje na to, že obe vypočuté osoby boli pred spisovaním zápisnice poučení aj o tom, že boli povinní poskytnúť na požiadanie inšpektora práce informácie potrebné na výkon inšpekcie práce. V predmetnom prípade bola najvyššiemu súdu relevantnými dôkazmi jednoznačne preukázaná prítomnosť znakov závislej práce, a to prítomnosť nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, znaku výkonu práce v mene a podľa pokynov zamestnávateľa, znaku o pracovnom čase určenom zamestnávateľom a znaku výkonu práce osobne zamestnancom.

36. V rámci výkonu inšpekcie práce boli predložené vypracované zmluvy o dielo datované dňom 04. 07. 2016, čo najvyšší súd považuje v rozpore s tvrdeniami kontrolovaných fyzických osôb v zápisniciach o podaní informácie, ktoré tvrdili, že pre žalobcu vykonávali prácu demontáž vozidiel už od dňa 01. 07. 2016, avšak žalobca doložil zmluvy o dielo uzatvorené až dňa 04. 07. 2016.

37. Pojem závislá práca predstavuje jeden zo základných pojmov pracovného práva. Zákonná definícia pojmu závislá práca je vymedzená ako práca vykonávaná: - vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca (vzťah subordinácie), - osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, - podľa pokynov zamestnávateľa, - v mene zamestnávateľa, - v pracovnom čase určenom zamestnávateľom, - za mzdu alebo odmenu. Účelom zákonnej definície pojmu závislej práce je stanoviť kritériá, aby v aplikačnej praxi bolo možné objektívne rozlišovať medzi prácou jednotlivca vykonávanou v pracovnoprávnom vzťahu a medzi inými pracovnými aktivitami jednotlivca, ktoré v pracovnoprávnom vzťahu vykonávané nie sú. Zákonník práce tzv. pozitívnym spôsobom vymedzuje rozsah pracovnoprávnych vzťahov, v akých môže byť závislá práca vykonávaná. Ide taxatívne o pracovný pomer a o obdobné pracovné vzťahy a o tzv. iné pracovnoprávne vzťahy; výkon závislej práce v takýchto iných pracovnoprávnych vzťahoch však môže byť len výnimočný a len za podmienok ustanovených v Zákonníku práce.

38. Legislatíva platná a účinná v čase výkonu inšpekcie práce (§ 1 ods. 3 zákona č. 311/2001 z. z.) obligatórne zakotvuje, v akom právnom vzťahu možno závislú prácu vykonávať a v akom právnom vzťahu zákon nedovoľuje závislú prácu vykonávať a explicitne stanovuje, že závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Závislá práca však nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov.

39. K námietke žalobcu, že kontrolované osoby vykonávali prácu samostatne, neboli povinné dielo vykonať osobne v mieste trvalého bydliska a išlo o prácu bez nejakého vzťahu podriadenosti a nadriadenosti, najvyšší súd uvádza, že z výpovede Šimona Kováča a Filipa Klimenta možno vyvodíť, že v predmetnej veci boli naplnené znaky závislej práce. Možno ustáliť, že pre žalobcu vykonávali na pracovisku demontáž vozidiel, v mene žalobcu za odmenu 2,50 eur/hod., a to bez pracovnoprávneho vzťahu. Uvedené osoby vykonávali prácu na základe zmlúv o dielo zo dňa 04. 07. 2016, pričom závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, alebo výnimočne aj v inom pracovnoprávnom vzťahu a nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom alebo obchodnoprávnom vzťahu. Uvádzaná zákonná úprava stanovuje, že výber správnej zmluvnej formy závisí výlučne od samotného obsahu teda charakteru vykonávanej práce. V dôsledku toho, ak vykonávaná práca vykazovala základné črty závislej práce (čo bol daný prípad) sa malo na výkon takej práce obligatórne založiť pracovnoprávny vzťah bez možnosti akýchkoľvek výnimiek.

40. Podľa názoru Najvyššieho súdu síce prvostupňový správny orgán explicitne neidentifikoval všetky znaky závislej práce, avšak z obsahu odôvodnenia správneho rozhodnutia je zrejmé, že prvostupňový správny orgán správne posúdil konanie fyzických osôb a uvedené dostatočne odôvodnil v súlade s § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

41. Porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania, za ktoré správny orgán uložil pokutu, patrí medzi správne delikty postihované bez ohľadu na zavinenie. Ide o tzv. inštitút objektívnej zodpovednosti za správne delikty, pri ktorej správny orgán preukazuje len porušenie právnej povinnosti zo strany účastníka konania, nie zavinenie. Správnym deliktom právnickej osoby je protiprávne konanie právnickej osoby, ktorého znaky ustanovuje zákon, a za ktoré ukladá správny orgán sankciu ustanovenú administratívno-právnu normou (zákon č. 125/2006 Z. z.). To znamená, že zamestnávateľ je zodpovedný už tým, že k porušeniu došlo, bez ohľadu na to, či ide o zavinené alebo nezavinené konanie, alebo o opomenutie. Teda pre vznik objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za správny delikt je úplne nepodstatné, či k pochybeniu došlo zavinením určitých okolností, zavinením zamestnancov zamestnávateľa, alebo iných subjektov ako zamestnávateľa a ani okolnosť, že zamestnávateľ následne dodatočne odstránil zistený nedostatok.

42. Najvyšší súd považoval za ničím nepodložené tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že kontrolované fyzické osoby boli počas podávania informácií pod určitým tlakom a kontrola bola vykonaná šikanóznym spôsobom. Táto namietaná skutočnosť nevyplývala ani z obsahu predloženého

žurnalizovaného spisu a ani z dôkazov v ňom obsiahnutých, pričom žalobca toto svoje skutkové tvrdenie nepodložil žiadnym hodnoverným dôkazom ani v kasačnej sťažnosti. Najvyšší súd pre doplnenie uvádza, že kontrolované fyzické osoby boli poučené o povinnosti poskytnúť pravdivé informácie potrebné na výkon inšpekcie práce. Po spísaní zápisnic mali priestor prečítať si odpovede, ktoré do zápisnice poskytli, pričom pravdivosť svojich tvrdení potvrdili vlastnoručným podpisom, z toho dôvodu súd nemal pochybnosti o tom, že poskytnuté údaje boli pravdivé.

43. K žalobcovej námietke o opätovné vypočutie kontrolovaných osôb p. Šimona Kováča a p. Filipa Klimenta, najvyšší súd uvádza, že zákon č. 125/2006 Z. z. ani správny poriadok neustanovuje špeciálnu právnu úpravu postupu správneho orgánu na konanie a rozhodovanie o administratívnom delikte, a preto vychádzajúc z uvedeného vyššie bolo povinnosťou správneho orgánu v konaní a zisťovaní porušenia právnej povinnosti a vydania rozhodnutia o uznaní žalobcu za vinného z porušenia právnej povinnosti a uloženia sankcie za administratívny delikt postupovať analogicky v zmysle trestnoprávnej úpravy tak, aby žalobcovi ako subjektu obvinenému z administratívneho deliktu boli zabezpečené záruky, ktoré trestnoprávna úprava zaručuje obvinenému z trestného činu, a to predovšetkým právo na obhajobu svojich práv, spočívajúce v jeho práve vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam kladeným mu za vinu. Vychádzajúc z právnej úpravy ustanovenej v § 19 v spojení s § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z. zákonodarca výslovne nestanoví Inšpektorátu práce povinnosť vo veci administratívneho trestania nariadenie ústneho pojednávania. Z týchto dôvodov pokiaľ správne orgány v danom prípade nenariadili ústne pojednávania za účelom opätovného výsluchu p. Kováča ako aj p. Klimenta, nepostupovali v konaní v rozpore so zákonom, a teda nezaťažili konanie takou vadou, ktorá by mohla mať sama o sebe za následok nezákonnosť rozhodnutia, a na ktorú by musel súd v procese súdneho prieskumu prihliadať z úradnej povinnosti.

44. V pracovnoprávných vzťahoch je pozícia zamestnávateľa vždy silnejšia a zamestnanec má postavenie slabšej strany, preto je potrebná zvýšená právna ochrana zamestnanca. Slobodná vôľa zamestnanca, ako slabšieho subjektu v pracovnom práve, môže byť do istej miery ovplyvniteľná. Z tohto dôvodu právna úprava núti zmluvné strany založiť pracovnoprávny vzťah aj proti ich vôli. V súlade s ustanovením § 34 Občianskeho zákonníka sa za právny úkon považuje taký prejav vôle, ktorý smeruje najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv a povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Zmluvu je potrebné vždy posudzovať podľa obsahu a nie podľa toho, ako je tento právny úkon zmluvnými stranami označený. Ak teda zmluvné strany uzatvorili zmluvu o dielo, pričom sú však naplnené znaky závislej práce, hovoríme o tzv. disimulácii právneho úkonu. Dôvodom predstieraného právneho úkonu je zvyčajne snaha zamestnávateľa vyhnúť sa zákonným povinnostiam predovšetkým ekonomického charakteru, ktoré vyplývajú z verejnoprávnych predpisov, resp. vyhnúť sa zodpovednostným následkom vyplývajúcim z ustanovení Zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Zákonodarca myslel na prípady, kedy dochádza k disimulácii pracovnoprávneho vzťahu obchodnoprávnym alebo občianskoprávnym vzťahom a s cieľom zabrániť nelegálnemu zamestnávaniu a obchádzaniu právnych noriem obsiahnutých v právnych predpisov s účinnosťou od 1. januára 2013 v § 1 ods. 3 Zákonníka práce explicitne zakotvil, že závislá práca nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov. V danej veci inšpektorát práce zisťoval, či boli naplnené znaky závislej práce najmä spisovaním zápisnice s kontrolovanými fyzickými osobami, ktorým kládol jednoznačné otázky, zodpovedaním ktorých inšpektorát práce dokázal posúdiť, či ide o výkon závislej práce. Nespochybniteľne najautentickejším a častokrát aj najrelevantnejším dôkazom je v týchto prípadoch podanie informácie fyzickou osobou na pracovisku, nakoľko tieto informácie podáva fyzická osoba priamo na pracovisku inšpektorom práce, bez pôsobenia akýchkoľvek vonkajších mienkotvorných faktorov a ide o bezprostredné svedectvo fyzickej osoby o konkrétnych skutočnostiach.

5.

45. Kasačný súd sa preto stotožnil so záverom krajského súdu, že rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom a ani námietky sťažovateľa uvádzané v kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a dostatočne presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd

Slovenskej republiky, preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol podľa ustanovenia § 461 SSP.

46. O náhrade trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 veta prvá SSP tak, že žalobcovi, ktorý nebol v konaní úspešný, nepriznal náhradu trov kasačného konania.

47. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.